

Андрей Ковачев е втори мандат български евродепутат от групата на ГЕРБ/ЕНП и член на Председателството на Европейския парламент. Той е най-последователния български политик по проблемите с преосмислянето на тоталитарното комунистическо минало. Автор е на множество инициативи по тази тема в Европейския парламент, а също така през години подкрепя различни проекти в тази посока, включително сайта **desebg.com**. Г-н Ковачев бе специален гост на тазгодишното почитане на жертвите на комунизма в бившия лагер „Белене” на остров Персин. След събитието той бе любезен да отговори на въпросите на журналиста Христо Христов в интервю за **desebg.com**.

.

Г-н Ковачев, какво ви доведе на мястото на бившия лагер „Белене” тази година?

– Доведо ме желанието да пазим паметта за това, което се е случило тук по време на комунистическия режим. Особено важно е младите поколения на България да знаят нашата истинска история, включително и събитията от ХХ век, както преди 9 септември 1944 г., така и след това, по време на тоталитарното комунистическо управление. От окупацията на страната ни от съветската армия, през комунистическия терор, довел до огромни жертви от страна на политическия, икономическия, военен, и културен елит на България, до рухването на комунистическата диктатура. А и трябва да се знае не само съдбата на жертвите от елита.

България е дала стотици хиляди жертви и сред най-обикновените хора, сред селските стопани, работниците, обикновените граждани – хора, които не са били съгласни с налагането на комунистическата диктатура. Историята на концлагера „Белене” е

Написано от Христо Христов
Неделя, 20 Май 2018 11:21

особено показателно в това отношение. Паметта към тези хора ни задължава да направим така, че никога повече да не се повтарят престъпленията от ХХ век. Извървяването на този път трябва да ни доведе до помирение. Необходимо е да се обединим като членове на Европейското семейство и като едно демократично общество. Да работим не само да стане проспериращо, но и да има морал.

Какво ви направи най-голямо впечатление на „Белене”? Тук хората като че ли се сливат в една общност, обединена от мисълта за хилядите жертви на концлагера. Видяхме и български страдалци, и български изселници от Турция, които са били изолирани в последния период от съществуването на концлагера „Белене” през 1985-1987 г.

– Да, всички тези хора са жертви. По никакъв начин не трябва да се делим на религиозна или етническа принадлежност и мисля, че точно тук, на „Белене”, такова деление няма. Преминалите през това злокобно място са жертви и точно всички тях почитаме с присъствието си на мястото на бившия лагер.

Тази година Министерството на образованието и науката направи много важна крачка като прие нова учебна програма по история, в която периода на тоталитарния комунистически режим след да се изучава по-адекватно и подробно. Смятате ли, че места като лагера „Белене” трябва да бъдат по-сериозно застъпени в новите учебници, които предстои да бъдат написани и ще са в сила от учебната 2019/2020 г.?

– Задължително! Задължително е тук да се обособи и Мемориал за жертвите на комунистическия режим, който да бъде посещаван от ученици и студенти. Необходим е по-облекчен режим, за да се стига дотук. Новата учебна програма по история и написването на новите учебници е огромна отговорност пред Министерството на науката и образованието, а адекватното преподаване е отговорност пред българските учители.

Споменахте необходимостта от помирение. Вие предадохте личен поздравителен адрес от министър-председателя Бойко Борисов, венец бе поднесен от името на председателя на парламента Цвета Караянчева, но нямаше и дума от президента Румен Радев. Той също беше поканен, но не изпрати дори свой представител тук. Не бих желал да ви вкарвам в политическа интрига, но как бихте коментирате една такава неуважителна позиция?

– Това е решение на българския президент. Аз бих се радвал той да почете жертвите на комунизма като президент на всички българи, а не само комунистическия прочит на историята.

Неслучайно зададох този въпрос, защото по Конституция президентът олицетворява единството на българската нация, а тук това липсваше. Липсваше дори едно съвсем елементарно послание от негово име, което е крайно неуважително и показателно за неговата политическа култура и отношение към българската история и най-вече към жертвите на един тоталитарен режим.

– Президентството трябва да отговори защо се получи така.

Мислите ли, че реално до няколко години тук може да се създаде действащ Мемориал на жертвите на комунистическия режим, който да не се посещава веднъж годишно, а да се посещава постоянно от младите хора по линия на новите учебни програми и да знаят истината за тоталитарния период?

– Това е идеята. Това място трябва да стане по-достъпно. Необходимо е да се потърси финансиране на целия проект, който, както разбрахме от общината, е готов. Убеден съм, че с идването си тук младите хора ще научат много неща от периода на комунизма. Вие сте прав, концлагерът „Белене” трябва да бъде част от учебния план по история и по гражданско образование и такива места на памет да бъдат посещавани от ученици и студенти.

Какво ще споделите за събитието днес пред вашите чуждестранни колеги от Европейския парламент, след като се завърнете в Брюксел?

– Ще им разкажа за онова, което започнахме още през 2010 г., с осветляването на факти и събития от българската история в периода на тоталитарна комунистическа диктатура. Ще им разкажа за огромната цена, която България е платила в съпротивата си срещу налагането на съветизацията и комунизацията на страната. Че ние почитаме свидните жертви на комунистическата диктатура без значение на тяхното вероизповедание, социален произход или партийна принадлежност, че не сме ги забравили и уважаваме тяхната памет. Че тук, на „Белене”, с всяка изминала година се правят важни крачки за изграждането на Мемориал на жертвите на антихуманния комунистически режим в България. Тази памет трябва да бъде общоевропейска. Това ще им разкажа.

Благодаря ви за този разговор.